

NAGY LÁSZLÓ LÁZÁR CEGLÉD VÁROS DÍSZPOLGÁRA

2010. szeptember 17-én Nagy László Lázár festőművész, grafikus Cegléd város díszpolgárává választották. Földi László polgármester így indokolta a képviselőtestület határozatát:

Nagy László Lázár 1935. szeptember 10-én született Pest-szentlőrincen, családja a háború idején telepedett át Ceglédre. Édesapja címfestő volt, akitől sok mesterségbeli fogást sajátított el. Eleinte a festésben, a színekben találta meg az önkifejezés legmegfelelőbb formáját. Később a grafika (előbb linó- és fametszetek, majd a rézmetszet, rézkarc) jelentette számára a művészi kibontakozást. Napjainkban újra elővette az ecsetet és a festett képeken örökíti meg élményeit.

Nagy László Lázár fametszete, X2, Op. 695 (2010), 103×75

Munkáira, grafikus művészetére, nagy hatással volt a szegedi főiskola tanára, Kopasz Márta festő és grafikusművész, aki felkarolta a fiatal tehetséget.

Kisgrafikával foglalkozott legtöbbit és ért el legnagyobb sikereket. 1973-tól 1985-ig hatszor rendezte meg Cegléden az Országos Kisgrafikai Kiállítást, mely által széleskörű hazai és nemzetközi ismertségre tett szert.

Nagy László Lázár eddigi élete során több külföldi, mint hazai kiállításon vett részt. Külhonban több mint 300 kiállításon mutatták be munkáit. Cervantes műve alapján készült Don Quijote sorozata bejárta a világ számos országát és nemzetközi elismerést hozott számára. Cervantes születésének 450. évfordulója alkalmából grafikai lapjait bemutatták Milánóban, Genovában, majd Cervantes szülőhelyén Spanyolországban, de ismerik Belgiumban és Hollandiában is.

Ex libris alkotásai révén nevét és művészetét Európában, sőt az egész világon jegyzi a szakma.

Szűkebb hazájában Cegléden 1999-ben Gubody Ferenc-díjjal ismerte el a város művészi munkásságát. A Podmaniczky és a (Regionális, Közép-magyarországi) Prima Primissima díj elnyerése után méltán ítélte neki a képviselőtestület az ebben az évben legrangosabb városi elismerést, a díszpolgári címet.

Cegléd, 2010. szeptember 17.

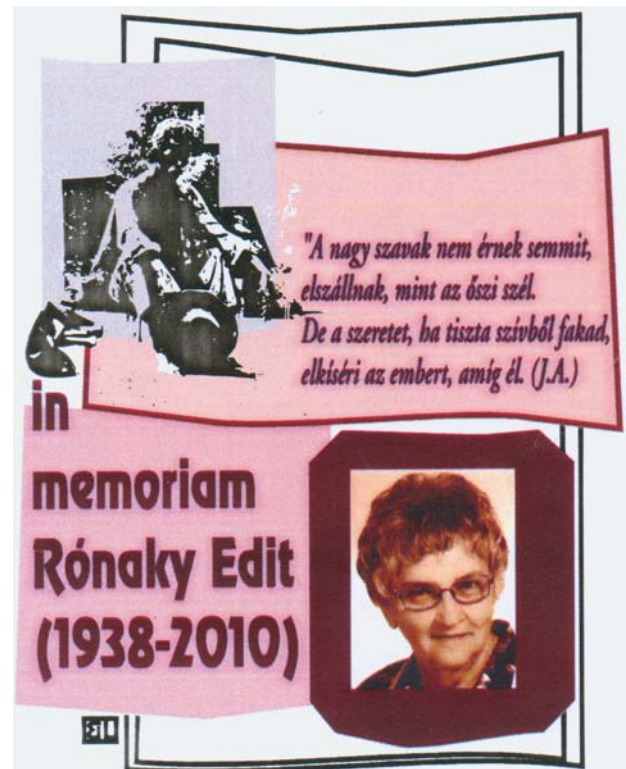
Várkonyi Zsolt

HÍREK

In memoriam Rónaky Edit

A kisgrafika barátai két, pécsi művészeti élethez kapcsolódó írását olvashatták lapunkban és személyesen az 50 éves jubileumi rendezvényen találkoztak Rónaky Edit Apáczai-díjas tanárral, Pécs város Pro Communitate díjának tulajdonosával.

Rónaky Edit augusztus végén autóbalesetben vesztette életét. Pályája és minden tevékenysége a tanítás, az ismeretterjesztés nagyon széles világában zajlott. Volt általános és középiskolai tanár, szervezte az oktató-nevelő munkát mint a

Bakacsi Lajos számítógépes grafikája, CAD, Op. 187 (2010), 100×80

Pedagógiai Intézet igazgatóhelyettese, majd iskolát épített és abban egy évtizeden át vezette a pécsi Művészeti Gimnáziumot és Szakközépiskolát.

Egész életében állandó résztvevője volt irodalmi esteknek, kiállítás megnyitásoknak, ahol maga is közreműködött Pécsen, Mohácson és Baranya településein egyaránt. Számtalan cikke és tanulmánya jelent meg e témákban. Mi is vártunk volna Tőle írásokat lapunk számára és olvasóink tájékoztatására, gazdagítására. Sajnos erre már nem adatik mód. A lapunkban megjelent írásai arra inspirálnak, hogy emlékéit megőrizzük.

Szerkesztőség

Csohány Kálmán grafikáinak tematikus kiállítása

Ez év októberében – a Szakrális Művészetek Hete keretében – a Békásmegyeri Községi Házban került megrendezésre Csohány Kálmán, Munkácsy- és Erdemes Művész díjjal kitüntetett képzőművész grafikái egy kis, az alkalom szerint változott részének kiállítására.

Kiindulásként meg kell állapítanunk, hogy a művész nem alap nélkül kapta meg szülővárosa, Pásztó díszpolgári címét! Mint a kiállításon olvasható rövid önéletrajzi írásából is kiténik,

művészete nagymértékben táplálkozik szülőföldje népéletének hagyományaiból és népe katolikus hitéleti gyökereiből. Ezen a (művészete kis szeletét felölölő) kiállításon ez különösen jól érzékelhető volt.

Csohány Kálmán sokoldalú képzőművész volt.

Grafikai alkotásain túl számos akvarellt és jelentős számú kerámiát alkotott. Utóbbiakban a hódmezővásárhelyi Majolikagyár adott számára technikai lehetőséget. Nemcsak korongozott dísztárgyak, hanem meggyőző szépségű falcsempék és plakettek is készültek alkotásaként.

A békásmegyeri kiállításon tusrajzai, rézkarcai és néhány litográfiája is helyet kapott. Az alkalomhoz illeszkedve valamennyi a keresztény ünnepekörhöz, illetve a népi hitülethez kapcsolódik. Hol egy-egy eseményhez (körmenethez, búzaszenteléshez, Úrnapjához), hol az egyszerű hívő hitbéli látomásaihoz (Krisztuskereszt, betlehemi csillag) vagy keresztény gyakorlatához (térdelő figura, könyörgés) kapcsolódóan.

A válogatást mindenképp alkalmasnak találtuk az alapként kitűzött célhoz és méltónak Csohány Kálmán nagyvonalú, lendületesen alkotott grafikai e témakörhöz kapcsolódó részének megjelenítéséhez. Kár, hogy rövid ideig volt látható.

Imre Lajos

Újabb exlibris-adományok a putnoki Holló László Galériának

Imolay Dr. Lenkey István Gömör jeles születője. Méltán mutathatjuk be így a nemesi családból származó tudóst, hiszen nevét és munkásságát, nagylelkű adományait nagyon sokan megismerhették hazánkban. Az utóbbi években gyakrabban hallhattunk róla, hiszen értéket, új ismereteket bemutató adományairól széles körben hírt adtunk.

Szülőföldjéért tett munkásságáért 2009. november 20-án Dr. Ujváry Zoltán professor emeritustól vehette át a Pro Gömör (Gömörért) Díjat, a Tompa Mihály Gömöri Kulturális Egyesület 50. és a Holló László Galéria 15. éves évfordulója alkalmából megrendezett konferencián.

A gazdag életút, amely Putnokról indult – hiszen ide járt iskolába – Debrecenen keresztül Mohácsra vezetett. Közel a hetvenedik életévéhez, úgy tűnik, hogy a sors visszavezeti Őt a szülőföldhöz.

Imolay Dr. Lenkey István az exlibris és kisgrafikák gyűjtőjévé vált. Putnokon Pásztor Pál evangélikus lelkészttől már gyermekkorában tudomást szerzett a könyvjelzetekről. Évtizedeken keresztül tudatosan gyűjtötte azokat.

Nemes elhatározásával gyűjteményét közkinccsé tette. Először 2008-ban adományozott a putnoki Holló László Galériának. Az első ajándékozás alkalmából rendezett megnyitó ünnepségen Rónaky Edit Apáczai Csere János-díjas tanár ajánlotta figyelmünkbe a kisgrafikai alkotásokat (meghalt 2010-ben). Putnokon nagy szenzációnak számított a kiállítás, hiszen sokan még nem ismerték az exlibris fogalmát. A megnyitó beszédet mindenki érdeklődve hallgatta, az új ismereteket szívta magába a közönség. Az ünnepség végén Imolay Lenkey István bejelentette ajándékozási szándékát, miszerint a kiállítás minden darabja Putnokon marad. A közönség meghatódott, és óriási tapssal fogadta a felajánlást.

A második adomány nemrégiben történt. 2010. október 15-én a Múzeumok Őszi Fesztiválja című országos rendezvénysorozat keretén belül lett bemutatva Litvániától Hispániáig címmel. 22 ország 85 művészenek mintegy 800 db alkotása 100 tablón került kiállításra. Imolay Lenkey Istvánt a két évvel ez-

előtti adományozás után az vezérelte, hogy a látogatók betekintést kapjanak az európai exlibris-kultúra huszadik századába, valamint az is célja volt, hogy ez a nagyon demokratikus műfaj sokaké legyen, ne csak a gyűjtők és a már korábban ezzel foglalkozók ismerjék.

A tárlatot Vitéz Ferenc Ph. D. főiskolai adjunktus, művészeti író ajánlotta a közönség figyelmébe.

Megnyitó beszédében ismertette magát a műfajt, annak a történetét, és a beszéde végén egy érdekes kérdést tett fel, arra választ is adva. Ezt idézem:

„Vajon tekinthető-e alkotónak az exlibris-gyűjtő? Költői kérdés, hiszen a válaszuk erre: egyértelmű igen. Az exlibris történetéből is jól kivehető, hogy a gyűjtő hívta életre magát a műfajt, és a megváltozott gyűjtői igények választották külön az exlibrist a könyvtől. A gyűjtő a legtöbb esetben a grafikai lap inspirációs forrása, s némi túlzással azt is mondhatnánk, hogy amikor az exlibrisek találkoznak, akkor nem is annyira a művészek, mint inkább a gyűjtők találkoznak. Nem véletlen az sem, hogy egy-egy művész több variációját is elkészítheti egy-egy gyűjtő számára dedikált lapjának: a jó művész nem egyszerűen kompozícióba rakja a címzetre jellemző vagy a címzett által kért motívumokat, hanem a műfaj keretein belül próbálja megfejteni is személyiségét. De ha szigorúbbak vagyunk a megítélésben, akkor is azt kell mondanunk, hogy a gyűjtő mindenesetre társszerzője az exlibrisnek. A könyvjegy nem más, mint a könyvtulajdonos és a művész közös aláírása.”

Az utókor nevében is hálás szívvel megköszönöm az egyedülálló számító gyűjtemény odaajándékozását! Imolay dr. Lenkey István adományával a putnoki Holló László Galéria újabb önálló kiállítási anyaggal gyarapította gyűjteményét, a már korábban Dr. Ujváry Zoltán professor emeritus által adományozott Holló László festőművész festményei és grafikai, valamint kortárs festők alkotásai és számos eredeti könyvillusztrációk mellett. A korábbi gyakorlathoz híven gyűjteményeinket nemcsak raktáron tartjuk, hanem igény szerint időszakos kiállításokon más helyszíneken is bemutatjuk.

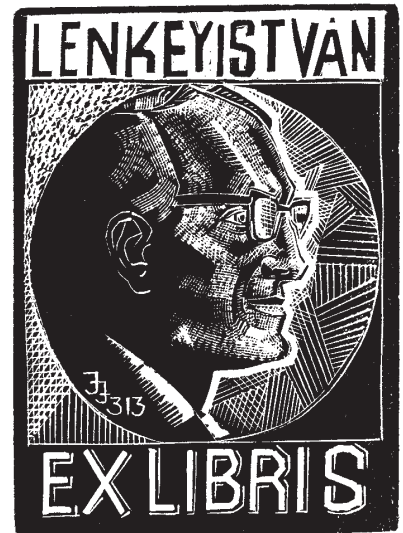
Zsuponyó Ujváry Mária

Április 19-én kiállítás nyílt meg Hatvanban Perei Zoltán grafikaiból. A helybeli Közművelődési Könyvtár a művész általuk őrzött hagyatékából mutatott be válogatást a Moldvay Győző Galériában. A tárlatot lapunk szerkesztőbizottságának tagja, dr. Arató Antal nyitotta meg.

A KBK tagjai egy alkalommal közös kirándulásuk alkalmával csodálták meg Sárospatakon Domján József hagyatéki kiállítását. Művészete a magyar hagyományokban gyökerezik, így bizonyára méltóképpen mutatja be kultúránkat az az anyag, mely hamarosan keleti vándorútra, Kínába és Japánba indul. Erről a Néző•Pont 34. száma is tudósít.

Józsa János fametszete, X2, Op. 313
(1978), 80×58